

Cal Caló

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Enganxada al sud de Cal Jan i situada al segon agrupament de cases del Coll de la Bena
Emplaçament	Pista de Bagà al coll de la Bena, pocs metres abans del coll pista esquerra 250 mts que hi arriba.
Alçada:	1417
Coordenades:	
Latitud:	42.25696
Longitud:	1.76535
UTM Est (X):	398161
UTM Nord (Y):	4679045

Classificació

Número de fitxa	08093 - 140
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVI-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Abandonada i amb les cobertes parcialment esfondrades
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Titularitat	Privada
Titular:	08092A006000010000YU
Fitxes associades:	
Cal Jan	
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dv., 04/10/2019 - 02:00

Descripció

Construcció adossada a la part sud de Cal Jan (Fitxa 139). Es tracta d'una senzilla construcció de planta quadrada compost de planta baixa i un primer pis cobert amb teulada a un únic vessant de teula ceràmica damunt de cavalls i llatges de fusta i mirant cap a l'est cap a l'era. Les obertures es concentren a la façana est mirant a l'era amb un predomini del buit respecte el massís ja que hi ha les eixides a la planta primera. La resta de façanes són pràcticament cegues. L'aparell de la seva fàbrica és de maçoneria de carreus de pedra mal treballats i escairats, units amb un morter de color groc molt pobre. La porta s'obre en aquesta mateixa façana. L'era està oberta a llevant al costat de Cal Jan (fa paret mitgera amb el tancament del cos principal de la mateixa). Hi té annexat un cos o pallissa sostingut per pilars de maçoneria. Està pavimentada amb maó ceràmic.

Observacions:

Casa que s'integra en el mateix nucli compacte de cases de la veïna de Cal Jan. Sembla correspondre en origen en el mateix bloc rectangular de les pallisses de la veïna de Cal Jan i que posteriorment es van separar. Sembla datar de mitjans del segle XVII amb ampliacions del XVIII.

Història

L'època de construcció de la casa de Cal Caló situada al segon veïnat del Coll de la Bena podria ser el mateix de Cal Jan que es podria remuntar a mitjans del segle XVI. Segons E. Martín l'origen de la casa seria el mateix que la resta de construccions del coll de la Bena sense saber quines serien les que correspondrien amb els masos Coll i Carbonell o mas Over o Alber, la casa de la collada i cal Frare esmentats a partir del segle XVI (Martín, E; 2005). RHB.1810. En el cadastre de 1776 seria la denominada "Casa Boatella". En aquest cadastre (AHG cadastre 1776) especifica que hi havia dues cases (dues construccions), pagava 1 lliura, 2 sous i 3 diners de cadastre reial i res per a caps de bestiar. Posteriorment el 1863 (ACA. Llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863) extret de Martí, E; 2005. Annex 21 especifica que la casa estava a mans de Pere Tomàs. Hi havia 7 persones majors de 7 anys, pagava una contribució rural de 925 rals, 72 d'urbana i 380 com a caps de bestiar. Hi ha la hipòtesi que la casa de Cal Caló al estar enganxada amb la de Cal Jan fos la mateixa que la seva veïna amb diferents propietaris ja que que el pagament per a caps de bestiar és molt superior a altres cases del veïnat amb la qual cosa suposem que les abundants quadres i pallisses que hi ha a cal Jan serien per aixoplugar un bon nombre de caps de bestiar en detriment de la de Cal Caló que és més aviat petita. La casa va sobreviure el flux de 1900 ja que encara figura com habitada però el 1909 consta com a deshabitada. Actualment està a mans de la mateix propietat que cal Jan.

Bibliografia

MARTÍN, E (2005). Una mirada sobre la història de Gisclareny. annex. 21 i 22. DDAA (2007) Catàleg específic de masies i cases rurals de Gisclareny. Fitxa. 039. Annex a la normativa.(dades històriques a les masies incloses) ACA. Llibret de compliment pasqual 1863. AHG. Cadastre de 1776. ACBR. Registre de les Hipoteques de 1810.

